

ring inden for WTO, dvs. at kombinere markedsorientering med øget fokus på miljø og kvalitet.

Jeg vil også gerne pege på, at en reform af landbrugspolitikken er en ønskelig forbedring i forbindelse med forberedelsen af EU's udvidelse med de associerede central- og østeuropæiske lande. For det første vil det medføre en betydelig, omend ikke uoverstigelig, udgift for de nuværende EU-lande at optage de associerede lande med en uændret fælles landbrugspolitik, og for det andet vil indførelsen af en højprispolitik i de nye medlemslande medføre en forvriddning og en u hensigtsmæssig allokering til landbrugssektoren af de knappe ressourcer i den økonomiske opbygning. Også på miljøområdet vil det have negativ effekt at give incitament til en kraftig investering på grundlag af et kunstigt højt prisniveau.

Jeg mener derfor, vi bør bruge denne historiske mulighed for at indrette en fælles landbrugspolitik, der stiller erhvervet i den bedst mulige position til at tage de udfordringer op, der forventes at komme i den nærmeste fremtid. Konkret mener jeg, vi bør arbejde hen imod en afvikling af de eksisterende produktionskvoter og prisgarantier inden for EU's landbrugspolitik. De grundlæggende elementer i en fortsat reform vil være en videreførelse af liberaliseringen i 1992-reformen gennem en nedsættelse af kornprisen til verdensmarkedsniveau samt en yderligere tilpasning for oksekød og mælk. Dette skal kombineres med en fortsat indsats for integrering af hensynet til forbrugerinteresser, natur og miljø i hele landbrugspolitikken.

I forbindelse med en sådan yderligere reform kan der blive tale om en direkte kompensation for prisfaldet til producenterne efter samme model som i 1992. Produktionsrelaterede kompensationer vil dog næppe kunne opretholdes på længere sigt inden for rammerne af en kommende GATT-aftale. Efterhånden må vi derfor se i øjnene, at sådanne støtteordninger må forventes at blive gjort mere produktionsuafhængige og f.eks. relaterede til strukturelle og miljømæssige forhold. Jeg forudser således, at vi i EU, som også erfaringerne fra New Zealand viser, vil kunne opnå betydelige fordele for landbruget ved i realiteten at gøre det til et frit erhverv, der ikke er økonomisk afhængigt af offentlige subsidier.

Men vi må også være opmærksomme på, at New Zealand gennemførte sin landbrugsreform som led i en større dereguleringsproces af sam-

fundet, der også omfattede en skattereform og en stramning af den økonomiske politik. Reformen blev endvidere begunstiget af relativt lave jordpriser og af en stigende verdensmarkedspris på landbrugsprodukter på tidspunktet for reformbeslutningen.

Ligeledes er sagen den, at vilkårene for landbruget i et EU, der jo strækker sig fra arktiske egne i Finland til små bjerglandbrug i Italien og Grækenland, jo adskiller sig fundamentalt fra eksempelvis New Zealand, og derfor vil de politiske realiteter i EU gøre, at en sådan reformproces bør ske gradvis. Det danske landbrug er blandt EU's mest effektive og konkurrencedygtige landbrug, hvilket gør, at det i realiteten vil have lettere ved at tilpasse sig en omstillingsproces; men i andre EU-lande vil der være behov for en omstillingsperiode af længere varighed for at undgå en forceret strukturudvikling.

Når EU-landbruget skal omstille sig til konkurrence på verdensmarkedsvilkår, er det klart, at der må gives erhvervet mulighed for en gradvis tilpasning, og at der må etableres rammevilkår, der bedst muligt understøtter konkurrenceevnen. Jeg lægger i den forbindelse især vægt på forskning, produktudvikling og markedsfremme, og jeg har også fremhævet de muligheder, der ligger i en fortsat udvikling af de økologiske produktioner.

De økologiske producenter modtager i dag de samme præmier såsom hektarstøtte og dyrepræmier som de traditionelle producenter. Derudover eksisterer der et tilskud til økologisk produktion, der har til formål at fremme en omstilling fra traditionel til økologisk drift. Hvad angår tilskud til økologiske bedrifter, kan jeg oplyse, at beregningen af tilskud til økologisk jordbrug tager udgangspunkt i det samlede indkomsttab ved overgang fra traditionel til økologisk drift. I beregningen af indkomsttabet indgår bl.a. et ændret sædskifte, et ændret udbytte og en højere afregningspris.

Indarbejdelsen af miljø- og forbrugerhensyn er en vigtig nyorientering af landbrugspolitikken, som også er kommet til udtryk i det forslag, Danmark har fremlagt på EU's regeringskonference som led i en samlet landbrugspolitik- eller miljøpakke. Forslaget indebærer en udbygning af formålet om EU's fælles landbrugspolitik i traktatens artikel 39. Som nye hensyn i forbindelse med landbrugspolitikken peges bl.a. på natur og miljø, forbrugernes krav til sikkerhed og kvalitet, arbejdsmiljø og dyrevelfærd.